

1. UVOD

Izvori finansiranja u zdravstvu podrazumjevaju veoma domišljate aktivnosti menadžmenta kao i njihov pristup aktivnostima koji se usmjerava na njihovu dohodovnu moć ali isto tako i ojačanje imovine kompanije i izvora sredstava, te sprečavanje rizika u gubitku, s posebnim akcentom na alternativne izvore finansiranja. Samim iznalaženjem i povećanjem alternativa kod izvora finansiranja poslovanja i preduzimanjem preventivnih aktivnosti moguće je povećati prinos.

Obezbeđivanjem alternativnih izvora finansiranja povećava se sigurnost poslovanja, odnosno smanjuje se rizik koji je domen i instrument kriznog menadžmenta ustanove i njegov cilj treba da je ostvariv analizom rizika koji uvijek postoji, tačnije njegovim vrednovanjem i identifikacijom.

Pri analizi izbora alternativnih izvora za finansiranje vrši se spoznaja i vrednovanje koje su to bitne aktivnosti ustanove kao i njihove ciljeve, pa na osnovu toga možemo razlikujemo različite vrste izvora koji mogu biti materijalni ali i nematerijalni. Materijalni izvori uvijek mogu da predstavljaju opasnost od većih gubitaka dok nematerijalni izvori predstavlja samo vrstu neizvjesnosti. Kako se cilj i aktivnost prepoznaje kao rizična, sljedeći korak treba da bude definicija limita štete-gubitka kao i njene učestalosti proisteklih od ovih vrsta rizika.

Pronalaženje i praćenje izvora finansiranja predstavlja trajnu aktivnost, zato što se obim poslovanja s vremena na vrijeme mijenja shodno potrebama, tako da oni mogu nastajati na razne načine, zatim može doći do povećanja ili smanjenja učestalosti praćenja kao i visine dobiti koja se može postvariti.

Cilj upravljanja izvorima finansiranja ogleda se u transparentnosti-dostupnosti izvora čime se u velikoj mjeri olakšava poslovanje ustanove kao i poslovno odlučivanje. Upravljanje izvorima finansiranja daje ustanovi mogućnosti da pogledima u budućnost i jasne ishode u poslovanju, te vrši procjenu postavljenih ciljeva i strategija menadžmenta ustanove. Ova aktivnost menadžmenta je odlučujući je faktor za cjelokupnu ustanovu–kliniku, jer omogućava strategijske prednosti u odnosu sa konkurencijom, te sam proces poslovnog upravljanja čini efikasnijim, boljim i transparentnim. Time se izražavaju buduća

varijabilna očekivanja ustanove u pogledu povrata uloženog kapitala u posao, te s tim u vezi se primjenjuju statističke metode u procesu poslovnog odlučivanja.

1.1. PROBLEM, PREDMET I CILJ ISTRAŽIVANJA

Upravljanje izvorima finansiranja predstavlja složen i isto tako dug proces koji prije svega treba da obuhvati obradu određenih prikupljenih informacija i jasno definisanih kompetencija, kako bi se doseglo do lakšeg upravljanja izvorima finansiranja. To se takođe može odnositi i na trajno permanentno obrazovanje (usavršavanje) koje je usko vezano za ovaj segment upravljanja, kako bi se uz jače, što bolje i kvalitetnije obrazovanje, vještinama, znanjem i spoznajama moglo efikasno pristupiti novim (predstojećim) mogućim izvorima finansiranja, koji su predmet obrade i izučavanja ovog mog diplomskog rada. Predmet rada je istraživanje alternativnih izvora finansiranja svakodnevnog poslovanja zdravstvenih institucija, zatim uticaj mogućih problema na samo poslovanje zdravstvene ustanove, te načini adekvatne informisanosti u pogledu mogućih izvora i rad prilagođen izazovima savremenog poslovanja u privatnom zdravstvenom sektoru.

Za ovakav način poslovanja i pribavljanja potrebnih sredstava postoje različiti teorijski izvori, počevši od opštih, posmatranih sa aspekta osobina i koji smo pokušali da objasnimo teorijski i definicijama, do onih posebnih izvora koji zahtjevaju pristupanje istraživanju na drugi način, tiču se same srži problematike istraživanja te vrše raščlanjivanje u više segmenata-dijelova, takođe potkrepljeni praktičnim primjerima dolaze do rješenja za njihovo prevazilaženje.

1.2. RADNA HIPOTEZA

Hipotezi ovog diplomskog rada pristupljeno je iz pretpostavke da „alternativni izvori finansiranja kao sama društvena pojava predstavljaju osnovu za kreiranje poslovne strategije ustanove“. U cilju što uspješnijeg poslovanja zdravstvene ustanove bi trebale da imaju ozbiljan pristup ovoj pojavi i problematici, tako da kao institucija one moraju da imaju kvalitetan i osposobljen menadžment, koji će ih poslovno rukovoditi, koji bitan za izučavanje svih mogućih aspekata izvora finansiranja

Uz postavljenu glavnu hipotezu u radu potrebno je navesti i dvije pomoćne hipoteze a to su:

H1: Izvori finansiranja su veoma složen i kompleksan pojam, pa zbog toga je nemoguće posmatrati ih iz jednog ugla, i zato je ovaj pojam potrebno sagledati kroz njegovo raščlanjenje, tačnije segmentaciju.

H2: Izvori finansiranja predstavljaju fundamentalnu potrebu tržišno orjentisanog modela djelovanja zdravstvene ustanove pa samim tim i stvaranje konkurentske prednosti ustanove nad ostalim česnicima u domenu pružanja zdravstvenih usluga.

1.3. SVRHA I CILJEVI ISTRAŽIVANJA

Istraživanje postavljene teme ovog diplomskog rada je požeito kroz sve aspekte ovog rada, prevashodno involviranjem svih relevantnih teorijskih aspekata bitnih za postavljenu temu rada.

Istraživanja u ovom diplomskom radu je sprovedeno kroz izučavanje i analizu dostupne literature, a koja obrađuje upravljanje izvora finansiranja zdravstvenih ustanova, te karakteristike po kojima je ovaj segment upravljanja definisan.

S naučnog aspekta, cilj istraživanja je naučni opis finansiranja koji se pojavljuje u današnjem poslovanju, naučni opisi izvora finansiranja, te segmentiranje institucija i njihovo objašnjenje što dovodi do boljeg razumjevanja.

S društvenog aspekta cilj rada je zadovoljenje praktičnih potreba, upravljanje izvorima finansiranja, to jest pristup izvorima finansiranja u svakodnevnom životu.

1.4. ZNANSTVENE METODE

Prilikom izrade ovog diplomskog rada korištene su stručne i znanstvene metode, u koje ubrajamo, za teorijski dio: metoda teorijskih istraživanja, zatim za prikupljanje činjeničnih stanja induktivno – deduktivna metoda kod izvora finansiranja. U ovom radu su isto tako korištene i druge metode kao što su metode analize i sinteze, metode klasifikacije, te apstrakcije i konkretizacije.

1.5. STRUKTURA RADA

Ovaj diplomski rad koncipiran je iz četiri dijela koji sveobuhvatno čine jednu cjelinu u cilju što boljeg sagledavanja izvora finansiranja u poslovanju zdravstvenih institucija.

Prvi dio je uvodni dio u kojem je obrazložena tema rada. Takođe ovaj dio sadrži određene hipoteze, glavnu i pomoćne koji ovom istraživanju pridaju određeni značaj. Postavljena je svrha istraživanja rada, njegovi ciljevi te metodologija korištena za izradu, sa strukturom rada kao zaključnim dijelom.

Drugi dio diplomskog rada odnosi se na upoznavanje sa samim položajem zdravstvene zaštite u BiH, u kojem je izvršena segmentacija institucija zdravstvene zaštite u BiH.

Treći dio rada su navedeni mogući izvori finansiranja zdravstvenih ustanovaili, te trendovima koje koristi u cilju uspješnosti poslovanja.

Četvrti dio odnosi se na alternativne izvore finansiranja zdravstvenih ustanova i metodama koje se koriste.

Peti dio diplomskog rada je zaključak, gdje je izraženo konačno mišljenje o izvorima finansiranja zdravstvenih ustanova i donijet je zaključak o hipotezi rada.